

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nový občanský zákoník (NOZ) a nezletilí géniové

Že bude účinnost NOZ velkým třeskem českého práva snad již nikdo nepochybuje. Vedle změn institutů hmotného práva zasáhne nejen do civilního soudnictví, ale i do na dalších oblastí práva. Významný dopad bude mít NOZ i do oblasti živností, neboť zřejmě dojde k prolomení § 6 odst. 1 písm. a) živnostenského zákona, tedy podmínky dosažení věku 18 let jako podmínky k provozování živností.

Konkrétně mám na mysli § 33 odst. 1 a 2 NOZ, tedy situaci, kdy: Udělí-li zákonný zástupce nezletilého, který nenabyl plné svéprávnosti, souhlas k samostatnému provozování obchodního závodu nebo k jiné obdobné výdělečné činnosti, stává se nezletilý způsobilý k jednáním, jež jsou s touto činností spojena. K platnosti souhlasu se vyžaduje přivolení soudu. Přivolení soudu nahrazuje podmínku určitého věku, je-li stanovena pro výkon určité výdělečné činnosti jiným právním předpisem. Co je obchodní závod stanoví NOZ v § 502: organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti. Má se za to, že závod tvoří vše, co zpravidla slouží k jeho provozu. Za určitou výdělečnou činnost lze vedle klasického pracovněprávního vztahu považovat i živnost.

Pokud tedy zákonný zástupce nezletilému s přivolením soudu udělí výše uvedený souhlas, je tímto povolením nahrazena podmínka určitého věku, tedy dosažení věku 18 let podle výše uvedeného ustanovení živnostenského zákona. Ostatní všeobecné podmínky, jakož i zvláštní podmínky provozování živností, zůstávají nadále nedotčeny.

Samozřejmě nelze očekávat, že s účinností NOZ nastane boom nezletilých živnostníků. Toto ustanovení zřejmě nalezne uplatnění zejména při provozování obchodního závodu, klasicky v tzv. rodinném podniku. Dále lze očekávat jeho uplatnění u živností, kde je hlavním předpokladem jejich výkonu kreativita a inteligence, např. poradenství v oblasti informačních technologií, zpracování dat, hostingové a související činnosti, webové portály, reklamní činnost, marketing, návrhářská, designérská, aranžérská činnost, překladatelská a tlumočnická činnost nebo fotografické služby. Zřejmě bude toto ustanovení uplatněno i v oblasti modelingu. Nelze očekávat, že zákonní zástupci nezletilých budou zuby nehty bránit jejich společenskému uplatnění, pokud budou přesvědčeni o jejich rozumové integritě a schopnostech. Vzhledem k závažnosti tohoto rozhodnutí je pojistka v podobě přivolení soudu jistě dostačující.

Samotná důvodová zpráva k NOZ uváží, že tímto ustanovením sleduje preferenci individuality konkrétního člověka. Tento účel se NOZ bezesporu povedlo naplnit.

Mgr. Milan Zeman

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)